

ДСТУ 3396.2—97

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

Захист інформації

ТЕХНІЧНИЙ ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЇ

Терміни та визначення

Видання офіційне

Київ
ДЕРЖСТАНДАРТ УКРАЇНИ
1997

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО Державною службою України з питань технічного захисту інформації

2 ЗАТВЕРДЖЕНО І ВВЕДЕНО В ДІЮ наказом Держстандарту України від 11 квітня 1997 р. № 200

3 Вимоги стандарту забезпечують реалізацію норм закону України «Про інформацію», «Про захист інформації в автоматизованих системах» та Положення про технічний захист інформації в Україні, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9.09.94 р. № 632

4 ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ

5 РОЗРОБНИКИ: **О. Баранов**, канд. техн. наук, **О. Лаврентьев, М. Семенко**

© Держстандарт України, 1997

Цей стандарт не може бути повністю чи частково відтворений, тиражований та розповсюджений як офіційне видання без дозволу Держстандарту України

ЗМІСТ

	с
1 Галузь використання	1
2 Основні положення	2
3 Нормативні посилання	2
4 Види інформації, які підлягають технічному захисту	2
5 Загроза для інформації	3
6 Технічний канал витоку інформації	6
7 Технічний захист інформації	7
8 Організація технічного захисту інформації	9
Абетковий покажчик українських термінів	11
Абетковий покажчик англійських термінів	12
Абетковий покажчик російських термінів	14

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

**ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЇ
ТЕХНІЧНИЙ ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЇ
Терміни та визначення**

ЗАЩИТА ИНФОРМАЦИИ

ТЕХНИЧЕСКАЯ ЗАЩИТА ИНФОРМАЦИИ

Термины и определения

PROTECTION OF INFORMATION

TECHNICAL PROTECTION OF INFORMATION

Terms and definitions

Чинний від 1998—01—01

1 ГАЛУЗЬ ВИКОРИСТАННЯ

Цей стандарт установлює терміни та визначення понять у сфері технічного захисту інформації (ТЗІ).

Терміни, регламентовані у цьому стандарті, обов'язкові для використання в усіх видах організаційної та нормативної документації, а також для робіт зі стандартизації і рекомендовані для використання у довідковій та навчально-методичній літературі, що належить до сфери технічного захисту інформації.

Терміни стандарту є обов'язковими для використання підприємствами та установами усіх форм власності і підпорядкування, громадянами-суб'єктами підприємницької діяльності, міністерствами (відомствами), центральними і місцевими органами державної виконавчої влади, військовими частинами усіх військових формувань, представництвами України за кордоном, які володіють, використовують та розпоряджуються інформацією, що становить державну чи іншу передбачену законом таємницю або є конфіденційною інформацією, яка належить державі.

2 ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

2.1 Для кожного поняття встановлено один стандартизований термін. Терміни-синоніми подано як довідкові, вони не є стандартизованими.

2.2 Узята в круглі дужки частина терміна може бути опущена в разі використання терміна в документах з технічного захисту інформації. Позначку, що вказує на галузь застосування багатозначного терміна, подано в круглих дужках світлим шрифтом, після терміна. Позначка не є частиною терміна.

2.3 У разі необхідності подані визначення можна змінювати, вводячи до них похідні ознаки з уточненням значення вживаних термінів. У випадках, коли в терміні містяться всі необхідні й достатні ознаки понять, замість їхнього визначення поставлено риску.

2.4 У стандарті як довідкові подано переклади термінів англійською (en) та російською (ru) мовами, визначень — російською мовою.

2.5 У стандарті наведено абетковий покажчик термінів українською мовою та абеткові покажчики англійських та російських переведів термінів.

2.6 Стандартизовані терміни набрано напівгрубим шрифтом, їхні короткі форми, подані абревіатурою, — прямим світлим, а синоніми — курсивом.

3 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Цей стандарт містить посилання на стандарт
ДСТУ 2226—93 Автоматизовані системи. Терміни та визначення

4 ВІДИ ІНФОРМАЦІЇ, ЯКІ ПІДЛЯГАЮТЬ ТЕХНІЧНОМУ ЗАХИСТУ

4.1 інформація

Відомості про суб'єкти, об'єкти, явища та процеси
(ДСТУ 2226)

en information

ru (информация

Сведения о субъектах, объектах, явлениях и процессах)

4.1.1 інформація з обмеженим доступом

Інформація, право доступу до якої обмежено встановленими правовими нормами і (чи) правилами

en limited access information

ru (информация с ограниченным доступом

Информация, право доступа к которой ограничено установленными правовыми нормами и (или) правилами)

4.1.1.1 таємна інформація
 Інформація з обмеженим до-
 ступом, яка містить відомості,
 що становлять державну або
 іншу передбачену законом
 таємницю

en secret information
 ru (секретная информация
 Информация с ограниченным
 доступом, которая содержит
 сведения, составляющие го-
 сударственную или иную пре-
 дусмотренную законом тайну)

**4.1.1.2 конфіденційна ін-
 формація**
 Інформація з обмеженим до-
 ступом, якою володіють, ко-
 ристуються чи розпоряджа-
 ються окремі фізичні чи юри-
 дичні особи або держава і
 порядок доступу до якої
 встановлюється ними

en confidential information
 ru (конфиденциальная инфор-
 мация
 Информация с ограниченным
 доступом, находящаяся во владе-
 нии, пользовании или распоря-
 жении отдельных физических
 или юридических лиц либо госу-
 дарства и порядок доступа к
 которой устанавливается ими)

5 ЗАГРОЗА ДЛЯ ІНФОРМАЦІЇ

5.1 витік інформації

Неконтрольоване поширення
 інформації, яке призводить
 до її несанкціонованого одер-
 жання

en information leakage

ru (утечка информации
 Неконтролируемое распро-
 странение информации, кото-
 рое ведет к ее несанкциони-
 рованному получению)

5.2 порушення цілісності ін- формації

Спотворення інформації, її
 руйнування або знищення

en information integrity violation

ru (нарушение целостности ин-
 формации
 Искажение информации, ее
 разрушение или уничтожение)

5.3 блокування інформації

Унеможливлення санкціоно-
 ваного доступу до інформації

en blocking for information

ru (блокировка информации
 Исключение возможности
 санкционированного доступа к
 информации)

5.4 загроза для інформації
Витік, можливість блокування або порушення цілісності інформації

Примітка. Загроза для інформації може здійснюватися під час застосування технічних засобів чи технологій, недосконалих щодо захисту інформації

5.4.1 модель загроз для інформації

Формалізований опис методів та засобів здійснення загроз для інформації

5.5 доступ до інформації (ТЗІ)

Можливість одержання, оброблення інформації та (чи) порушення її цілісності

5.6 несанкціонований доступ (до інформації); НСД
Доступ до інформації, за якого порушуються порядок його здійснення і встановлені правові норми

5.7 закладний пристрій; закладка (ТЗІ)

Потай встановлюваний технічний засіб, який створює загрозу для інформації

en threat to information
ru (угроза для информации)
Утечка, возможность блокирования или нарушения целостности информации
Примечание. Угроза для информации может осуществляться при применении технических средств и технологий, несовершенных в отношении защиты информации)

en model of threats to information
ru (модель угроз для информации)
Формализованное описание методов и средств осуществления угроз для информации)

en access to information
ru (доступ к информации (ТЗИ))
Возможность получения, обработки информации и (или) нарушения ее целостности)

en unauthorized access (to information)
ru (несанкционированный доступ (к информации); НСД)
Доступ к информации, при котором нарушаются порядок его осуществления и установленные правовые нормы)

en secret intelligence device; bug
ru (закладное устройство; закладка (ТЗИ))
Скрыто установленное техническое средство, создающее угрозу для информации)

**5.8 програмна закладка
(ТЗІ)**

Потай впроваджена програма, яка створює загрозу для інформації, що міститься у комп'ютері

5.9 комп'ютерний вірус

Програма, що розмножується та поширюється самочинно

Примітка. Комп'ютерний вірус може порушувати цілісність інформації, програмне забезпечення та (чи) режим роботи обчислювальної техніки

**5.10 спеціальний вплив
(ТЗІ)**

Вплив на технічні засоби, що призводить до здійснення загрози для інформації

5.11 технічна розвідка

Несанкціоноване здобування інформації за допомогою технічних засобів та її аналіз

**5.11.1 модель технічної
розвідки**

Формалізований опис методів, засобів та можливостей технічної розвідки

en program bug

ru (программная закладка (ТЗИ)
Скрытно внедренная программа, угрожающая информации, содержащейся в компьютере)

en computer virus

ru (компьютерный вирус
Самопроизвольно размножающаяся и распространяющаяся программа

Примечание. Компьютерный вирус может нарушать целостность информации, программное обеспечение и (или) режим работы вычислительной техники)

en special influence

ru специальное воздействие (ТЗИ)
Воздействие на технические средства, приводящее к осуществлению угрозы для информации

en technical intelligence

ru (техническая разведка
Несанкционированное получение информации с помощью технических средств и ее анализ)

en technical intelligence model

ru (модель технической разведки
Формализованное описание методов, средств и возможностей технической разведки)

6 ТЕХНІЧНИЙ КАНАЛ ВИТОКУ ІНФОРМАЦІЇ

6.1 носій інформації (ТЗІ)

Матеріальний об'єкт, що містить інформацію, яка підлягає захисту від загроз

en information carrier

ru (носитель информации (ТЗИ))

Материальный объект, содержащий информацию, подлежащую защите от угроз)

6.2 інформативний сигнал (ТЗІ)

Фізичні поля та (чи) хімічні речовини, що містять інформацію з обмеженим доступом

en information signal

ru (информационный сигнал (ТЗИ))

Физические поля и (или) химические вещества, содержащие информацию с ограниченным доступом)

6.3 (технічний) канал витоку інформації

Сукупність носіїв інформації, середовища їх поширення та засобів технічної розвідки

en (technical) channel of information leakage

ru ((технический) канал утечки информации

Совокупность носителей информации, среди их распространения и средств технической разведки)

6.3.1 самочинний (технічний) канал витоку інформації; ненавмисний канал витоку інформації

Технічний канал витоку інформації, в якому носії інформації та (чи) середовище їх поширення формуються самочинно

en arbitrary (technical) channel of information leakage

ru (непреднамеренный (технический) канал утечки информации

Технический канал утечки информации, в котором носители информации и (или) среда их распространения формируются самопроизвольно)

6.3.2 штучний (технічний) канал витоку інформації; навмисний канал витоку інформації

---

en artificially (technical) channel of information leakage
 ru (преднамеренный (технический) канал утечки информации)

6.4 побічне електромагнітне випромінення і навід; ПЕМВН
 Електромагнітне випромінення і навід, що є побічним результатом функціонування технічних засобів і можуть бути носіями інформації

en spurious electromagnetic radiation and breakthrough
 ru (побочное электромагнитное излучение и наводка; ПЭМИН
 Электромагнитное излучение и наводка, которые являются побочным результатом функционирования технических средств и могут быть носителями информации)

7 ТЕХНІЧНИЙ ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЇ

7.1 технічний захист інформації; ТЗІ

Діяльність, спрямована на запобігання витоку інформації технічними каналами, її покупанню та (чи) порушення цілісності

en technical protection of information
 ru (техническая защита информации; ТЗИ)

Деятельность, направленная на предотвращение утечки информации по техническим каналам, ее блокирования и (или) нарушения целостности)

7.2 (технічний) засіб із захистом; захищений (технічний) засіб; захищена техніка; (ТЗІ)

Технічний засіб, в якому функція захисту інформації від загроз є додатковою до основної

en facility with protection

ru (техническое) средство с защитой; защищенное (техническое) средство; защищенная техника; (ТЗИ)

Техническое средство, в котором функция защиты информации от угроз является дополнительной к основной

7.3 засіб технічного захисту інформації

Пристрій та (чи) програмний засіб, в яких функція захисту інформації є основною

en facility for technical protection of information
ru средство технической защиты информации

Устройство и (или) програмное средство, в которых функция защиты информации является основной

7.4 приховування інформації (ТЗІ)

Спосіб технічного захисту інформації, який полягає в унеможливленні або суттєвому утрудненні несанкціонованого доступу до інформації

en hiding

ru (скрытие информации (ТЗИ))
Способ технической защиты информации, состоящий в исключении или существенном затруднении несанкционированного доступа к информации)

7.4.1 пасивне приховування інформації

Приховування інформації ослабленням енергетичних характеристик фізичних полів або зниженням концентрації речовин

en passive hiding

ru (пассивное скрытие информации)
Скрытие информации путем ослабления энергетических характеристик физических полей или снижения концентрации веществ)

7.4.2 активне приховування інформації

Приховування інформації створенням таких фізичних полів та речовин, які ускладнюють здобування інформації або спричиняють невизначеність її змісту

en active hiding

ru (активное скрытие информации)
Скрытие информации путем формирования таких физических полей и веществ, которые затрудняют получение информации или создают неопределенность ее содержания)

7.5 дезінформування (ТЗІ)

Спосіб технічного захисту інформації, який полягає у формуванні свідомо хибної інформації для унеможливлення несанкціонованого доступу до істинної інформації

en misinformation

ru (дезинформация (ТЗИ))

Способ технической защиты информации, состоящий в формировании заведомо ложной информации для исключения несанкционированного получения истинной информации)

8 ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕХНІЧНОГО ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ**8.1 система технічного захисту інформації**

Сукупність організаційних структур, нормативно-правових документів та матеріально-технічної бази

Примітка. Основними елементами матеріально-технічної бази системи ТЗІ є технічні засоби із захистом, засоби технічного захисту інформації та засоби контролю за ефективністю технічного захисту інформації

en system of technical protection of information

ru (система технической защиты информации)

Совокупность организационных структур, нормативно-правовых документов и материально-технической базы

Примечание. Основными элементами материально-технической базы системы ТЗИ являются технические средства с защитой, средства технической защиты информации и средства контроля за эффективностью технической защиты информации)

8.2 зона безпеки інформації

Простір, в межах якого інформація убезпечена

en security zone of information

ru (зона безопасности информации)

Пространство, в пределах которого обеспечена безопасность информации)

8.3 рівень (технічного) захисту інформації

Сукупність вимог, у тому числі нормованих, що визначаються режимом доступу до інформації та загрозами її безпеці

en (technical) protection information level

ru (уровень (технической) защиты информации

Совокупность требований, в том числе нормируемых, определяемых режимом доступа к информации и угрозами ее безопасности)

8.4 ефективність (технічного) захисту інформації

Ступінь відповідності вжитих заходів щодо технічного захисту інформації встановленим вимогам

en efficiency (of technical) protection of information

ru (эффективность (технической) защиты информации

Степень соответствия принятых мер по технической защите информации установленным нормам)

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК УКРАЇНСЬКИХ ТЕРМІНІВ

блокування інформації	5.3
вірус комп'ютерний	5.9
випромінення електромагнітне побічне і навід	6.4
витік інформації	5.1
вплив спеціальний (ТЗІ)	5.10
дезінформування (ТЗІ)	7.5
доступ до інформації (ТЗІ)	5.5
доступ (до інформації) несанкціонований	5.6
ефективність (технічного) захисту інформації	8.4
загроза для інформації	5.4
закладка (ТЗІ)	5.7
закладка програмна (ТЗІ)	5.8
засіб технічного захисту інформації	7.3
засіб (технічний) захищений (ТЗІ)	7.2
засіб (технічний) із захистом (ТЗІ)	7.2
зна безпеки інформації	8.2
захист інформації технічний	7.1
інформація	4.1
інформація конфіденційна	4.1.1.2
інформація з обмеженим доступом	4.1.1
інформація таємна	4.1.1.1
канал витоку інформації (технічний)	6.3
канал витоку інформації навмисний	6.3.2
канал витоку інформації ненавмисний	6.3.1

канал витоку інформації самочинний	6.3.1
канал витоку інформації штучний	6.3.2
модель загроз для інформації	5.4.1
модель технічної розвідки	5.11.1
носій інформації (ТЗІ)	6.1
НСД	5.6
ПЕМВН	6.4
порушення цілісності інформації	5.2
пристрій закладний (ТЗІ)	5.7
приховування інформації	7.4
приховування інформації активне	7.4.2
приховування інформації пасивне	7.4.1
розвідка технічна	5.11
рівень (технічного) захисту інформації	8.3
сигнал інформативний (ТЗІ)	6.2
система технічного захисту інформації	8.1
техніка захищена (ТЗІ)	7
ТЗІ	7.1

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК АНГЛІЙСЬКИХ ТЕРМІНІВ

access to information	5.5
active hiding	7.4.2
arbitrary (technical) channel of information leakage	6.3.1
artificially (technical) channel of information leakage	6.3.2
blocking for information	5.3
bug	5.7

computer virus	5.9
confidential information	4.1.1.2
efficiency (of technical) protection of information	8.4
facility for technical protection of information	7.3
facility with protection	7.2
hiding	7.4
information	4.1
information carrier	6.1
information integrity violation	5.2
information leakage	5.1
information signal	6.2
limited access information	4.1.1
misinformation	7.5
model of threats to information	5.4.1
passive hiding	7.4.1
program bug	5.8
security zone of information	8.2
secret information	4.1.1.1
secret intelligence device	5.7
special influence	5.10
spurious electromagnetic radiation and breakthrough	6.4
system of technical protection of information	8.1
(technical) channel of information leakage	6.3
technical intelligence	5.11
technical intelligence model	5.11.1

(technical) protection information level	8.3
technical protection of information	7.1
threat to information	5.4
unauthorized access (to information)	5.6

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК РОСІЙСЬКИХ ТЕРМІНІВ

блокировка информации	5.3
вирус компьютерный	5.9
воздействие специальное (ТЗИ)	5.10
дезинформация (ТЗИ)	7.5
доступ к информации (ТЗИ)	5.5
доступ (к информации) несанкционированный	5.6
закладка (ТЗИ)	5.7
закладка программная (ТЗИ)	5.8
защита информации техническая	7.1
зона безопасности информации	8.2
излучение электромагнитное побочное и наводка	6.4
информация	
информация конфиденциальная	4.1.1.2
информация с ограниченным доступом	4.1.1
информация секретная	4.1.1.1
канал утечки информации (технический)	6.3
канал утечки информации (технический) непреднамеренный	6.3.1
канал утечки информации (технический) преднамеренный	6.3.2
модель технической разведки	5.11.1
модель угроз для информации	5.4.1

нарушение целостности информации	5.2
носитель информации (ТЗИ)	6.1
НСД	5.6
ПЭМИН	6.4
разведка техническая	5.11
сигнал информативный (ТЗИ)	6.2
система технической защиты информации	8.1
скрытие информации	7.4
скрытие информации активное	7.4.2
скрытие информации пассивное	7.4.1
средство технической защиты информации	7.3
средство (техническое) защищенное (ТЗИ)	7.2
средство (техническое) с защитой (ТЗИ)	7.2
ТЗИ	7.1
техника защищенная (ТЗИ)	7.2
угроза для информации	5.4
уровень (технической) защиты информации	8.3
устройство закладное (ТЗИ)	5.7
утечка информации	5.1
эффективность (технической) защиты информации	8.4

Ключові слова: інформація, інформація з обмеженим доступом, загроза для інформації, технічна розвідка, технічний захист інформації, терміни, визначення

**Редактор І. Ликова
Технічний редактор О. Касіч
Коректор Т. Нагорна**

Підписано до друку 07 08 97. Формат 60x84 1/16.
Ум друк арк 1,16. Зам **1595** Ціна договірна

Дільниця оперативного друку УкрНДІССІ
252006, Київ-6, вул. Горького, 174